คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ

ที่ ๙/๒๕๖๑

เรื่อง มาตรการบรรเทาผลกระทบต่อผู้ประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

ตามที่ได้มีคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๗๖/๒๕๕๙ เรื่อง มาตรการส่งเสริมการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม เพื่อประโยชน์สาธารณะ ลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙ เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ประกอบกิจการที่สุจริตแต่ได้รับผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจและสังคมจึงไม่อาจชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ได้ทันภายในระยะเวลาที่กำหนดไปแล้วนั้น

โดยที่ในปัจจุบันภาวะดังกล่าวยังคงปรากฏอยู่และมีแนวโน้มที่จะก่อให้เกิดปัญหาที่รุนแรงมากยิ่งขึ้นเนื่องจากการแข่งขันทางธุรกิจ ในขณะที่ส่วนแบ่งรายรับจากการประกอบกิจการลดลง อีกทั้งพฤติกรรมการบริโภคสื่อของประชาชนก็เปลี่ยนแปลงไปอันเป็นผลจากการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วเกินความคาดหมายทางเทคโนโลยีด้านการสื่อสารและโทรคมนาคม (Technological Disruption) โดยเฉพาะการแก้ปัญหาในการเปลี่ยนผ่านระบบการส่งสัญญาณวิทยุโทรทัศน์เป็นระบบดิจิตอล ซึ่งแม้ปัญหาดังกล่าวเป็นความเสี่ยงทางธุรกิจและขึ้นอยู่กับความพร้อมและความสามารถในการปรับตัวของผู้ประกอบกิจการ แต่มีบางส่วนเป็นความรับผิดชอบของภาครัฐที่จะต้องมีมาตรการป้องกันมิให้ส่งผลกระทบต่อการเข้าถึง การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต และเสรีภาพของประชาชน นอกจากนั้น หากปล่อยให้เกิดความเสียหายแก่นักลงทุนหรือผู้ประกอบกิจการที่เป็นผู้ได้รับใบอนุญาตจากรัฐในกิจการที่การลงทุนมีมูลค่าสูง และเป็นห่วงโซ่ทางเศรษฐกิจและสังคมที่สำคัญก่อให้เกิดการจ้างงานและอาชีพต่าง ๆ ที่เกี่ยวเนื่องตามมาอีกเป็นอันมาก ซึ่งหากประสบภาวะวิกฤติก็จะส่งผลกระทบไปถึงภาคส่วนอื่น ๆ และประชาชนในวงกว้าง รัฐจึงควรมีมาตรการบรรเทาความเสียหายแก่ผู้ประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์อันเนื่องมาจากผลกระทบดังกล่าว เพื่อให้สามารถประกอบกิจการและชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ได้ในที่สุดบนพื้นฐานความเป็นจริงในสังคม โดยไม่ก่อให้เกิดการได้เปรียบเสียเปรียบและไม่กระทบต่อความเชื่อมั่นของนักลงทุน และความเป็นธรรมระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชน โดยพิจารณาไม่ให้ภาครัฐและประชาชนเสียหายเมื่อเปรียบเทียบกับการบังคับการให้เป็นไปตามกติกาเดิมอย่างเคร่งครัด และการให้ผู้ประกอบกิจการได้ใช้เวลา โอกาสและทุนในการพัฒนาศักยภาพการให้บริการและการผลิตหรือการเผยแพร่รายการที่มีคุณภาพให้ทันต่อความต้องการของสังคม และเทคโนโลยีที่พัฒนาไปอย่างรวดเร็ว ขณะเดียวกันสมควรให้กรมประชาสัมพันธ์ในฐานะองค์กรสื่อของรัฐสามารถมีรายได้จากการโฆษณาได้ตามความจำเป็น และเพียงพอต่อการพัฒนาภารกิจด้านกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพให้ทันต่อความต้องการของรัฐและสังคมตลอดจนทันต่อเทคโนโลยีด้วยเช่นกัน โดยต้องไม่เป็นการประกอบธุรกิจที่มุ่งแสวงหากำไร ทั้งนี้

ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติกำหนด ซึ่งมาตรการบรรเทาความเสียหายเหล่านี้ได้รับฟังความคิดเห็นจากภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องแล้ว และถือว่าเป็นกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการปฏิรูปกิจการด้านสื่อสารมวลชนซึ่งจะทำให้ระบบเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศมีความมั่นคงและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๖๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ประกอบกับมาตรา ๔๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติโดยความเห็นชอบของคณะรักษาความสงบแห่งชาติจึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ คำสั่งนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๒ ในกรณีที่เห็นสมควร นายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีอาจเสนอให้คณะรักษาความสงบแห่งชาติเปลี่ยนแปลงคำสั่งนี้ได้

ส่วนที่ ๑
กรณีผู้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่เพื่อให้บริการโทรทัศน์ในระบบดิจิตอล

ข้อ ๓ ในส่วนนี้

“คำสั่งที่ ๗๖/๒๕๕๙” หมายความว่า คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๗๖/๒๕๕๙ เรื่อง มาตรการส่งเสริมการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมเพื่อประโยชน์สาธารณะ

“ประกาศ” หมายความว่า ประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการประมูลคลื่นความถี่เพื่อให้บริการโทรทัศน์ในระบบดิจิตอล ประเภทบริการทางธุรกิจระดับชาติ พ.ศ. ๒๕๕๖

“ผู้รับใบอนุญาต” หมายความว่า ผู้ได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่เพื่อให้บริการโทรทัศน์ในระบบดิจิตอลจากคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ

ข้อ ๔ ให้ผู้รับใบอนุญาตที่ต้องชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ตามคำสั่งที่ ๗๖/๒๕๕๙ ชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ ในส่วนที่เหลือตั้งแต่งวดที่สองเป็นต้นไป

สำหรับผู้รับใบอนุญาตตามประกาศ ให้ชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ในส่วนที่เหลือตั้งแต่งวดที่ห้าเป็นต้นไป ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในข้อ ๑๒ ของประกาศ

ข้อ ๕ ผู้รับใบอนุญาตตามคำสั่งที่ ๗๖/๒๕๕๙ หรือประกาศรายใดไม่สามารถชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ในงวดที่เหลือตามข้อ ๔ ให้ผู้รับใบอนุญาตรายนั้นแจ้งเป็นหนังสือไปยังสำนักงาน กสทช. ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่คำสั่งนี้มีผลใช้บังคับเพื่อขอพักชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ตามคำสั่งที่ ๗๖/๒๕๕๙ หรือประกาศ

ให้สำนักงาน กสทช. พิจารณาการพักชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ให้กับผู้รับใบอนุญาตที่แจ้งตามวรรคหนึ่งและกำหนดระยะเวลาการพักชำระค่าธรรมเนียมซึ่งต้องไม่เกินสามปีนับแต่วันที่ได้รับความเห็นชอบจากสำนักงาน กสทช. ทั้งนี้ ผู้รับใบอนุญาตยังคงต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขอื่นตามคำสั่งที่ ๗๖/๒๕๕๙ หรือประกาศ

ในระหว่างเวลาพักชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ตามวรรคสองให้ผู้รับใบอนุญาตชำระดอกเบี้ยในวันที่ครบกำหนดชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ในแต่ละงวดให้แก่สำนักงาน กสทช. โดยให้ชำระดอกเบี้ยในอัตราเท่ากับอัตราดอกเบี้ยนโยบายตามที่คณะกรรมการนโยบายการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย ประกาศกำหนด

เมื่อครบกำหนดระยะเวลาขอพักชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ตามวรรคสองแล้ว ให้ผู้รับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ในงวดที่เหลือตามข้อ ๔ ให้ครบถ้วนต่อไป

ข้อ ๖ การพักชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ตามข้อ ๕ ไม่เป็นการตัดสิทธิผู้รับใบอนุญาตที่จะขอชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ในงวดที่เหลือตามข้อ ๔ โดยให้ผู้รับใบอนุญาตแจ้งเป็นหนังสือไปยังสำนักงาน กสทช. ล่วงหน้าสามสิบวันก่อนครบกำหนดชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ตามคำสั่งที่ ๗๖/๒๕๕๙ หรือประกาศ

ข้อ ๗ การขอพักชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ตามข้อ ๕ มิให้นำมาใช้บังคับกับผู้ประกอบกิจการโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิตอล ประเภทบริการทางธุรกิจระดับชาติที่ขอยกเลิกการประกอบกิจการหรือถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการโทรทัศน์และใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่เพื่อประกอบกิจการดังกล่าวก่อนวันที่คำสั่งนี้มีผลใช้บังคับ

ข้อ ๘ ให้ กสทช. และสำนักงาน กสทช. หรือคณะกรรมการบริหารกองทุนวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมเพื่อประโยชน์สาธารณะแล้วแต่กรณี จัดให้มีการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการเช่าใช้โครงข่ายโทรทัศน์ประเภทที่ใช้คลื่นความถี่ภาคพื้นดินในระบบดิจิตอล (MUX) ให้กับผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิตอลเป็นจำนวนเงินในอัตราร้อยละห้าสิบของค่าเช่าใช้โครงข่ายโทรทัศน์ดังกล่าวเป็นระยะเวลายี่สิบสี่เดือนนับแต่วันที่คำสั่งนี้มีผลใช้บังคับ

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้ใช้จ่ายเงินจากกองทุนวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม เพื่อประโยชน์สาธารณะ ซึ่งเหลือจ่ายจากการดำเนินโครงการสนับสนุนประชาชนในการเปลี่ยนผ่านไปสู่การรับชมโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิตอล โดยให้คำนึงถึงการใช้จ่ายอย่างมีประสิทธิภาพ ประหยัด และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศชาติและประชาชน

ข้อ ๙ ให้ผู้รับใบอนุญาตจัดทำผังรายการที่เหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการประกอบกิจการที่ได้รับใบอนุญาต มีการผลิตรายการหรือการดำเนินรายการที่ดี ให้ข้อมูลที่มีความถูกต้องชัดเจน มีสาระและเป็นประโยชน์ต่อสังคม เนื้อหารายการมีความหลากหลาย ไม่ขัดต่อกฎหมายและศีลธรรมอันดีของประชาชน ตลอดจนเปิดโอกาสให้คนพิการหรือคนด้อยโอกาสมีโอกาสเข้าถึงหรือใช้ประโยชน์จากรายการที่ออกอากาศได้อย่างเสมอภาคกับบุคคลทั่วไปโดยให้ผู้รับใบอนุญาตดำเนินการตามหมวด ๒ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑ อย่างเคร่งครัด

การดำเนินการตามวรรคหนึ่งให้สำนักงาน กสทช. มีหน้าที่ตรวจสอบหากพบว่าผู้รับใบอนุญาตไม่ปฏิบัติตามที่กำหนดในวรรคหนึ่ง ให้สำนักงาน กสทช. พิจารณายกเลิกการพักชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาตและให้ผู้รับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ในงวดที่เหลือตามข้อ ๔ ให้ครบถ้วนต่อไป

ส่วนที่ ๒
มาตรการส่งเสริมการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

ข้อ ๑๐ ในการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ของกรมประชาสัมพันธ์ตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑ กรมประชาสัมพันธ์อาจมีเงินรายได้จากการโฆษณาได้เท่าที่จำเป็นและเพียงพอต่อการผลิตรายการตามวัตถุประสงค์โดยต้องไม่เป็นการมุ่งต่อการแสวงหากำไรทางธุรกิจ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่ กสทช. ประกาศกำหนด

ในการกำหนดหลักเกณฑ์ตามวรรคหนึ่ง ให้ กสทช. คำนึงถึงผู้บริโภค ต้นทุนในการผลิตรายการและความเป็นธรรมในการแข่งขันที่จะมีผลกระทบต่อผู้รับใบอนุญาตประเภทอื่นด้วย โดยให้มีระยะเวลาสูงสุดในการโฆษณาได้ตามที่ กสทช. กำหนด

สั่ง ณ วันที่ ๒๓ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๑
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ